

**Національна технічна група експертів з питань імунoproфілактики
(НТГЕІ)**

ПОЗИЦІЯ № 23-12/2021

**Щодо рекомендації МОЗ України стосовно окремих питань вакцинації
проти COVID-19 в Україні**

**Дані рекомендації НТГЕІ стосуються окремих питань вакцинації
проти COVID-19 та мають рекомендований характер.**

**1. Позиція НТГЕІ щодо застосування змішаних схем вакцинації
проти COVID-19.**

• В даній позиції НТГЕІ терміни та поняття “гомологічна вакцинація” та “гетерологічна вакцинація” вживаються в наступних значеннях:

“гомологічна вакцинація” - використання вакцин проти COVID-19 від одного виробника для усіх доз, що передбачені схемою щеплення;

“гетерологічна вакцинація” (син.: змішані схеми вакцинації) - використання вакцин проти COVID-19 від різних виробників або різних платформах

• Безпека та ефективність вакцин проти COVID-19, незалежно від того, чи вводяться вони в первинній серії або як бустерні (ревакцинальні) дози, значною мірою вивчалися з використанням одних і тих самих вакцинних продуктів протягом усієї серії вакцинації. Відповідно, гомологічна вакцинація в даній час вважається стандартною практикою.

• Рекомендовано використовувати наступні змішані схеми вакцинації:

○ Якщо первинна вакцинація була проведена з застосуванням інактивованих вірусних вакцин проти COVID-19, для наступних доз можна розглянути введення вакцин на векторній платформі або мРНК вакцин, що схвалені ВООЗ для екстреного застосування.

○ Якщо первинна вакцинація була проведена з застосуванням вакцин проти COVID-19 на векторній платформі, для наступних доз можна розглянути введення мРНК вакцин проти COVID-19, що схвалені ВООЗ для екстреного застосування.

○ Якщо первинна вакцинація була проведена з застосуванням мРНК вакцин проти COVID-19, для наступних доз можна розглянути введення вакцин проти COVID-19 на векторній платформі, що схвалені ВООЗ для екстреного застосування.

2. Позиція НТГЕІ щодо інтервалів між введенням доз при застосуванні вакцин у гетерологічних (змішаних) схемах для первинної вакцинації проти COVID-19.

- При застосуванні гетерологічної схеми вакцинації проти COVID-19 для первинної вакцинації необхідно дотримуватися мінімального інтервалу між введенням доз вакцин у 28 днів.
- Подовження інтервалу між введенням доз вакцин проти COVID-19 до 8 - 12 тижнів може сприяти вищій імуногенності та, можливо, вищій ефективності вакцин проти COVID-19.

3. Позиція НТГЕІ щодо тактики вакцинації вагітних, які отримали першу дозу вакцини Корунавак до настання вагітності.

- Вакцинація вагітних проти COVID-19 є важливою з огляду на високий ризик тяжкого перебігу COVID-19 у вагітних.
- Необхідно суворо дотримуватися протипоказань, які зазначені в інструкції з використання вакцин проти COVID-19, що схвалені в Україні до застосування.
- У разі виникнення ситуації, коли чергова доза вакцини проти COVID-19 не може бути введена вагітній через наявність зазначеного в інструкції конкретної вакцини протипоказання, для чергової дози/завершення вакцинації проти COVID-19 може бути використана вакцина іншого виробника/платформи, що не протипоказана при вагітності. Перевагу необхідно надавати вакцині на мРНК платформі.
- Мінімальний інтервал, з яким може бути введена наступна доза вакцини проти COVID-19 за гетерологічною схемою, має складати 28 днів.
- Введені дози вакцин за гетерологічною схемою зараховуються як повноцінна завершена вакцинація проти COVID-19 без необхідності розпочинати знову схему вакцинації.

4. Позиція НТГЕІ щодо стратегії ревакцинації осіб проти COVID-19, у т.ч. тих, хто вакцинувався інактивованою вакциною, ще на початку вакцинальної кампанії з лютого 2021 року.

- НТГЕІ наголошує на важливості досягнення високих рівнів охоплення вакцинації проти COVID-19 серед осіб віком понад 60 років та серед осіб з супутньою патологією, які відносяться до груп ризику тяжкого перебігу COVID-19, з урахуванням всіх можливих та доступних ресурсів.
- Проведення ревакцинації проти COVID-19 має бути забезпечено для осіб віком понад 60 років.
- Введення ревакцинальної дози рекомендовано через 6 міс. після введення другої дози вакцини проти COVID-19.

5. Позиція НТГЕІ щодо вакцинації проти COVID-19 осіб, які отримують імуносупресивну/імуномодулюючу терапію з приводу аутоімунних ревматичних захворювань.

- Усі рішення щодо вакцинації проти COVID-19 та використання імуномодулюючих препаратів повинні ґрунтуватися на спільному підході в прийнятті рішень між пацієнтом та лікарем.

- Пацієнти з аутоімунними ревматичними захворюваннями та високим ризиком важкого перебігу COVID-19 повинні суворо дотримуватися заходів інфекційного контролю навіть після завершення вакцинації проти COVID-19.

- Термін введення вакцини проти COVID-19 має враховувати перебіг хвороби у конкретного пацієнта, її активність, та ризик розвитку тяжкого COVID-19.

- Необхідно зважувати можливість більш низької імуногенності вакцини проти COVID-19 при її введенні особам на тлі застосування імуномодулюючої терапії та ризик загострення захворювання при відміні чи модифікації імуномодулюючої терапії.

- Пацієнтам, яким діагноз був встановлено нещодавно, або тим, хто ще не розпочав імуномодулюючу терапію, слід розглянути можливість введення першої дози вакцини проти COVID-19 до початку імуносупресивної терапії, якщо клінічні обставини дозволяють це зробити.

- Наразі відсутні дані щодо кореляції рівня серологічної відповіді на вакцину та рівнем захисту від коронавірусної інфекції або її наслідків; тому проведення серологічного тестування для прийняття рішень щодо вакцинації проти COVID-19 не рекомендується.

- При виборі вакцин проти COVID-19 для щеплення пацієнтів з аутоімунними захворюваннями слід надавати перевагу вакцинам на платформі мРНК, що пов'язано з більшим досвідом застосування.

- Пацієнти з аутоімунними хворобами, що отримують імуномодулюючу терапію, можуть потребувати введення додаткових доз вакцини проти Covid-19 (див. Позицію НТГЕІ щодо рекомендацій стосовно застосування третьої дози вакцини/ревакцинація проти COVID-19: Позиція НТГЕІ № 18-10/2021-1).

Лікарський засіб	Рекомендації щодо вакцинації проти COVID-19
Метотрексат	Не переривайте прийом метотрексату на час вакцинації проти COVID-19.
Лефлуномід	Не переривайте терапію лефлуномідом на час вакцинації проти COVID-19.
Сульфасалазин	Не переривайте терапію сульфасалазином на час вакцинації проти COVID-19.
Гідроксихлорохін	Не переривайте терапію гідроксихлорохіном на час вакцинації проти COVID-19.
Інгібітори TNF	Не переривайте терапію препаратами TNFi на час вакцинації проти COVID-19.
Антицитокінові препарати (IL-1, IL-6, IL-17, IL-12/23, IL-23)	Не переривайте терапію антицитокіновими препаратами на час вакцинації проти COVID-19.
Інгібітори JAK-кінази	Не переривайте терапію препаратами JAKi на час вакцинації проти COVID-19.
Ритуксимаб	<p>Оптимально вакцинацію слід завершити не менше ніж за 4 тижні до першого введення ритуксимабу. Інакше, якщо виникає потреба у вакцинації під час лікування ритуксимабом, намагайтеся відтермінувати вакцинацію на 3 місяці (оптимально) або щонайменше 4 тижні після введення останньої дози ритуксимабу та завершити не менше ніж за 4 тижні до початку наступного курсу лікування ритуксимабом.</p> <p>Для пацієнтів, які проходять щеплення вакциною від AstraZeneca, надавайте перевагу введенню наступної дози з меншим інтервалом між дозами вакцини (наприклад, 4-8 тижнів у порівнянні з 12 тижнями), щоб ввести обидві дози до першого введення ритуксимабу/наступним введенням ритуксимабу.</p>

Кортикостероїди	Не модифікуйте дозу кортикостероїдів у пацієнтів, які перебувають на тривалій терапії глюкокортикостероїдами (ГКС). Якщо передбачається зменшення дози ГКС, можливо відтермінувати проведення вакцинації/введення дози вакцини проти COVID-19 до більш низьких дозувань (наприклад, <10 мг/добу) з урахуванням перспектив подальшої терапії ГКС, епідситуації щодо COVID-19, наявності факторів ризику тяжкого перебігу COVID-19.
Мікофенолат	Не переривайте терапію мікофенолатом на час вакцинації проти COVID-19.
Азатиоприн	Не переривайте терапію азатиоприном на час вакцинації проти COVID-19.
Циклофосфамід	Оптимально провести вакцинацію до початку доведеної терапії. Інакше, намагайтеся ввести вакцину проти COVID-19 щонайменше через 3 тижні після введення останнього введення доведеного циклофосфаміду та за 1 тиждень до наступної дози. Не переривайте пероральну терапію циклофосфамідом на час вакцинації проти COVID-19.